

Prometno varnostni načrt
Osnovne šole
Janka Glazerja Ruše

Kazalo vsebine:

1.	<i>Povzetek iz zakonodaje</i>	3
2.	<i>Šolski okoliš OSNOVNE ŠOLE JANKA GLAZERJA RUŠE</i>	15
3.	<i>Promet in otroci</i>	16
4.	<i>Kdo je dolžan skrbeti za prometno varnost učencev?</i>	17
5.	<i>Kako prihajajo učenci v šolo</i>	19
6.	<i>Načrt varnih šolskih poti</i>	22
7.	<i>Opis nevarnih situacij</i>	23
8.	<i>Akcije za zagotavljanje večje prometne varnosti</i>	28
9.	<i>Izpit in tekmovanje</i>	29
10.	<i>Šolski izleti in ekskurzije</i>	30
	ZAKLJUČEK	31

Kazalo fotografij:

Fotografija 1 (križišče Industrijske in Ulice Ruške čete)	23
Fotografija 2 (križišče Ulice Ruške čete – Jamnikove – Gimnazijske ulice)	24
Fotografija 3 (križišče Ulice Ruške čete – Mali Beograd)	24
Fotografija 4 (križišče Šarhove poti in Kolodvorske ulice).....	24
Fotografija 5 (prehoda za pešce pred osnovno šolo na Kolodvorski ulici)	25
Fotografija 6 (križišče Areške ceste – Trga vstaja – Falske ceste).....	25
Fotografija 7 (prehod za pešce pri »glasbeni šoli« na Falski cesti)	26
Fotografija 8 (prehod za pešce pri osnovni šolo na Falski cesti).....	26
Fotografija 9 (križišče Koroške – Kidričeve ulice)	27
Fotografija 10 (križišče Knifičeve in Falske ceste)	27

1. POVZETEK IZ ZAKONODAJE

1.1. ZAKON O VOZNIKIH (ZVoz-1)

1.1.1. Pogoji za vožnjo koles in mopedov, katerih konstrukcijsko določena hitrost ne presega 25 km/h – 55. člen

- Otrok do šestega leta starosti sme voziti kolo le na pešpoti ali v območju za pešce, v spremstvu polnoletne osebe pa tudi v območju umirjenega prometa.
- Otrok do 14. leta starosti, ki nima opravljenega kolesarskega izpita, sme voziti kolo v cestnem prometu le v spremstvu polnoletne osebe, ki lahko ob upoštevanju prometnih razmer spremlja največ dva otroka.
- V cestnem prometu sme samostojno voziti kolo otrok, star najmanj osem let, ki ima pri sebi veljavno kolesarsko izkaznico, in oseba, ki je starejša od 14 let.
- Moped, katerega konstrukcijsko določena hitrost ne presega 25 km/h, sme voziti v cestnem prometu otrok od 12. do 14. leta starosti, ki ima pri sebi kolesarsko izkaznico, in oseba, ki je starejša od 14 let.
- Starostni pogoj za pridobitev pravice voziti kolo in moped, katerega konstrukcijsko določena hitrost ne presega 25 km/h, izpolni otrok oziroma oseba z nastopom koledarskega leta, v katerem dopolni predpisano starost.
- Otrok se usposobi za vožnjo kolesa, ko opravi kolesarski izpit in dobi v osnovni šoli kolesarsko izkaznico.

1.1.2. Odgovornost staršev, skrbnikov oziroma rejnikov - 91. člen

- Starši, skrbniki oziroma rejniki so dolžni skrbeti in izvajati nadzorstvo nad otrokom ali mladoletnikom, ko je ta udeležen v cestnem prometu.
- Opustitev dolžne skrbi in nadzorstva iz prejšnjega odstavka nastopi zlasti tedaj, ko starši, skrbniki oziroma rejniki omogočijo, dovolijo ali dopustijo, da otrok ali mladoletnik ravna v nasprotju z določbami Zakona o pravilih cestnega prometa.

1.2. ZAKON O PRAVILIH CESTNEGA PROMETA (ZPrCP)

1.2.1. Odgovornost staršev, skrbnikov oziroma rejnikov - 7. člen

- Starši, skrbniki ter rejniki so dolžni skrbeti ali izvajati nadzorstvo nad otrokom ali mladoletnikom, ko je ta udeležen v cestnem prometu.
- Opustitev dolžne skrbi ali nadzorstva iz prejšnjega odstavka nastopi zlasti tedaj, ko starši, skrbniki oziroma rejniki omogočijo, dovolijo ali dopustijo, da otrok ali mladoletnik ravna v nasprotju s predpisi tega zakona.

1.2.2. Območje umirjenega prometa - 31. člen

- V območju umirjenega prometa imajo pešci prednost pred drugimi udeleženci cestnega prometa.
- Vozniki morajo v območju umirjenega prometa voziti posebno previdno, še zlasti pa morajo biti pozorni na otroke, ki jim je dovoljena igra v tem območju.

1.2.3. Območje za pešce - 32. člen

- V območjih za pešce je dovoljen tudi promet uporabnikov posebnih prevoznih sredstev in kolesarjev oziroma kolesark (v nadaljnjem besedilu: kolesarjev), vendar le tako, da ne ogrožajo pešcev.

1.2.4. Varnostni pas - 33. člen

- Med vožnjo morajo biti osebe v motornem vozilu na vseh sedežih, kjer so vgrajeni varnostni pasovi, pripete na način, ki ga je predvidel proizvajalec vozila glede na konstrukcijo zadrževalnega sistema.

1.2.5. Zaščitna čelada - 34. člen

- Voznik in potnik na mopedu, lahkem štirikolesu, motornem kolesu, trikolesu in štirikolesu brez zaprte kabine mora med vožnjo nositi na glavi ustrezno pripeto homologirano zaščitno motoristično čelado.
- Voznik in potnik na kolesu morata imeti do dopolnjenega 18. leta starosti med vožnjo ustrezno pripeto zaščitno kolesarsko čelado.
- Jahač mora imeti med ježo na glavi zaščitno čelado.

1.2.6. Prepoved uporabe naprav ali opreme, ki zmanjšujejo voznikovo slušno ali vidno zaznavanje ali zmožnost obvladovanja vozila - 35. člen

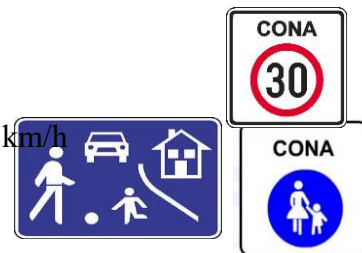
- Voznik in učitelj vožnje med vožnjo ne sme uporabljati opreme ali naprav na način, ki bi zmanjševale njegovo slušno ali vidno zaznavanje ali zmožnost obvladovanja vozila (maska, slušalke, telefon itd.).
- Voznik med vožnjo ne sme poslušati radia ali drugih zvočnih naprav s takšno glasnostjo, ki mu onemogoča normalno slušno zaznavanje v cestnem prometu.

1.2.7. Najvišje dovoljene hitrosti – 46. člen

Najvišja dovoljena hitrost vozila je:

Ljubljana

- na cestah v naselju 50 km/h;
- v območju omejene hitrosti 30 km/h;
- v območju umirjenega prometa in v območju za pešce 10 km/h
- na avtocestah 130 km/h;
- na hitrih cestah 110 km/h;
- na vseh ostalih cestah izven naselja 90 km/h

1.2.7. Udeležba pešcev v cestnem prometu - 83. člen

- Pešci morajo uporabljati prometne površine, namenjene hoji pešcev.
- Če na vozišču ali ob njem ni pasu za pešce, pešpoti ali pločnika, je pa kolesarska pot ali steza, smejo hoditi pešci po kolesarski poti ali stezi, vendar tako, da ne ovirajo kolesarjev in voznikov koles s pomožnim motorjem.
- Pešec ne sme hoditi po vozišču ali se zadrževati na njem, prav tako ne sme nanj nenadoma stopiti.
- Ne glede na določbo prejšnjega odstavka smejo hoditi pešci po vozišču tam, kjer ni pločnika, pešpoti ali kolesarske steze. Pešci morajo hoditi ob levem robu vozišča v smeri hoje.
- Izjemoma lahko pešci hodijo po desni strani vozišča v smeri hoje, kjer je to zanje varneje (nepregledni ovinek, ovira na vozišču ipd.).
- Pešec, ki potiska enosledno vozilo, ročni voziček ali drugo prevozno sredstvo in organizirana skupina pešcev, mora v primeru, ko ni mogoče uporabljati prometne površine namenjene hoji pešcev, hoditi ob desnem robu vozišča v smeri hoje. Pešec, ki potiska ob sebi enosledno vozilo, ga mora voditi na svoji levi strani. Določba velja tudi za osebo, ki se vozi v invalidskem vozičku.

- Pešec mora prečkati vozišče na prehodu za pešce, če je ta oddaljen od njega manj kot 100 metrov. Pešec ne sme prečkati vozišča zunaj prehoda za pešce, če sta smerni vozišči fizično ločeni ali ju loči neprekinjena ločilna črta.
- Pešec mora prečkati vozišče brez ustavljanja in po najkrajši poti. Preden stopi na vozišče, se mora prepričati, če to lahko varno stori.

1.2.8. Označitev pešcev - 84. člen

- Pešec, ki vleče ali potiska po vozišču ročni voziček ali se vozi po vozišču v invalidskem vozičku, mora imeti ponoči in ob zmanjšani vidljivosti na vozičku prižgano najmanj eno svetilko, ki oddaja belo svetlobo, pritrjeno na levi strani, ki mora biti vidna od spredaj in zadaj. Svetloba svetilke ne sme slepiti drugih udeležencev v cestnem prometu.
- Pešec, ki ponoči hodi zunaj naselja ali v neosvetljenem naselju, kjer ni pločnika ali pešpoti, po vozišču ali tik ob njem, mora nositi na vidnem mestu na strani, ki je obrnjena proti vozišču, svetilko, ki oddaja belo svetlobo, ki je vidna s sprednje in zadnje strani ali odsevni telovnik živo rumene ali oranžne barve z vdelanimi odsevnimi trakovi bele barve, ali odsevnik iz drugega odstavka 87. člena tega zakona.
- Ne glede na prejšnji odstavek mora organizirana skupina pešcev, ki hodi ponoči zunaj naselja ali v neosvetljenem naselju po vozišču, uporabljati na začetku in na koncu skupine najmanj po eno svetilko, ki oddaja belo svetlobo. Svetilke morajo biti nameščene tako, da jih lahko drugi udeleženci cestnega prometa pravočasno opazijo.

1.2.9. Varstvo otrok - 87. člen

- Otroci morajo biti kot udeleženci v cestnem prometu deležni posebne pozornosti in pomoči vseh drugih udeležencev.

- Otroci morajo ponoči ali ob zmanjšani vidljivosti med hojo po cesti nositi na vidnem mestu na strani, ki je obrnjena proti vozišču, odsevnik, ki ne sme biti rdeče barve in katerega odsevna površina na vsaki strani meri najmanj 20 cm².
- **Učenci prvega in drugega razreda osnovne šole** morajo na poti v šolo in iz nje nositi poleg odsevnika iz prejšnjega odstavka tudi **rumeno rutico**, nameščeno okoli vratu.
- Kadar je treba poskrbeti za varnost otrok, posebno če se pričakuje večje število otrok na enem mestu (prihod ali odhod iz šole, vrtca ipd.), lahko šole, organizirane skupine staršev, organizacije za varnost cestnega prometa, ustanove, društva ali druge institucije organizirajo in izvajajo varstvo otrok v cestnem prometu.
- Pri varovanju otrok iz prejšnjega odstavka na prehodu za pešce mora biti oseba, ki varuje otroke pri prečkanju vozišča, stara najmanj 21 let. Oblečena mora biti v oblačila živo rumene barve z vdolanimi odsevnimi trakovi bele barve, pri varovanju pa mora uporabljati predpisani, obojstransko označeni prometni znak "Ustavi!", s katerim ustavi prometni tok vozil in omogoči otrokom varno prečkanje vozišča.
- Voznik mora na znak iz prejšnjega odstavka ustaviti vozilo pred prehodom za pešce in pustiti otroke mimo.
- **Otroci morajo imeti na poti v vrtec in prvi razred osnovne šole ter domov spremstvo polnoletne osebe**. Spremljevalci so lahko tudi otroci, starejši od 10 let in mladoletniki, če to dovolijo starši, skrbniki oziroma rejniki otroka. Otroci, ki obiskujejo prvi razred osnovne šole, lahko prihajajo v območju umirjenega prometa in v območju za pešce v šolo tudi brez spremstva, če to dovolijo starši, skrbniki oziroma rejniki.

- Otroci smejo samostojno sodelovati v cestnem prometu šele, ko se starši, skrbniki oziroma rejniki prepričajo, da so otroci sposobni razumeti nevarnosti v prometu in da so seznanjeni s prometnimi razmerami na prometnih površinah, kjer se srečujejo s cestnim prometom.

1.2.10. Prevoz oseb - 88. člen

- V motornem in priklopnem vozilu ali na njem se sme voziti le toliko oseb, kolikor je v vozilu sedežev oziroma stojišč, na način, ki ga je določil proizvajalec vozila.
- V bivalnem in lahkem priklopniku ni dovoljeno prevažati oseb.
- Voznik sme v avtobusu, ki v prometnem dovoljenju nima vpisanih stojišč, voziti le toliko oseb, kolikor ima vozilo vgrajenih sedežev. Potniki morajo med vožnjo sedeti na sedežih, vgrajenih v vozilu.
- Voznik ne sme pričeti z vožnjo avtobusa, dokler potniki niso varno vstopili oziroma izstopili, in dokler vrata avtobusa niso zaprta.
- Na delovnem vozilu, ki ima prigrajena stojišča ali sedeže, se sme voziti le toliko oseb, kolikor je teh stojišč ali sedežev. Na delovnem vozilu v cestnem prometu mora biti v takem primeru prižgana rumena utripajoča luč.
- V bivalnem vozilu se sme voziti le toliko oseb, kolikor je v prometnem dovoljenju vpisanih sedežev. Potniki morajo med vožnjo sedeti na sedežih.
- Na sedežu poleg voznika ni dovoljeno voziti osebe, ki je očitno pod vplivom alkohola, mamil ali psihoaktivnih zdravil.
- Na tovornem vozilu oziroma na priklopnem vozilu, ki ga vleče traktor, se sme voziti v prostoru za tovor največ pet oseb, ki so potrebne za nalaganje oziroma razlaganje tovora.

- Osebe, ki se vozijo v vozilih iz petega ali osmega odstavka tega člena, ne smejo biti očitno pod vplivom alkohola, mamil ali psihoaktivnih zdravil.
- Osebe iz osmega odstavka tega člena ne smejo v vozilu stati, sedeti na stranicah tovornega prostora ali na nestabilnem oziroma nepritrjenem tovoru, kot tudi ne na tovoru, ki presega višino stranic tovornega prostora.
- Na tovornem vozilu, ki nima stranic tovornega prostora, in na prekucniku ni dovoljeno voziti oseb.
- Na traktorju in delovnem stroju se sme poleg voznika voziti druga oseba le, če je v ta namen na njem vgrajen sedež za prevoz oseb, ki je vpisan v prometnem dovoljenju. Otrok, mlajši od enega leta in pol, se na traktorju ali na delovnem stroju ne sme prevažati.
- Na traktorskem priključku, na priključku delovnega stroja ali motokultivatorja ni dovoljeno prevažati osebe.
- Med vožnjo v motornem vozilu z vgrajenim zadrževalnim sistemom mora biti otrok, **manjši od 150 cm, zavarovan z zadrževalnim sistemom**, ki je primeren otrokovi telesni masi. V motornem vozilu, ki ni opremljen z zadrževalnim sistemom, ni dovoljeno prevažati otrok, mlajših od treh let, otroci starejši od treh let in manjši od 150 cm pa se smejo prevažati le na sedežih, ki niso prednji sedeži. Otrok ni dovoljeno prevažati v nazaj obrnjenem zadrževalnem sistemu v sedežu za potnike, zaščitenem s prednjo zračno blazino, razen če je zračna blazina deaktivirana mehanično.

1.2.11. Prevoz skupine otrok - 90. člen

- Skupino otrok je dovoljeno prevažati le z motornim vozilom, ki poleg splošnih pogojev, predpisanih v tem zakonu in zakonu, ki ureja motorna vozila, izpolnjuje tudi druge predpisane posebne pogoje.

- Skupino otrok, ki se prevaža z avtobusom, mora, razen pri prevozu v šolo in iz šole v posebnem linijskem prevozu, spremljati najmanj en spremljevalec (učitelj, vzgojitelj, trener ipd.), star najmanj 21 let, ki skrbi za varnost otrok pri vstopanju v vozilo in izstopanju iz njega ter za red in varnost otrok v avtobusu.
- Otroci morajo med vožnjo z avtobusom, razen med vožnjo z mestnim avtobusom v naselju, sedeti na sedežih, vgrajenih v vozilu, in biti pripeti z vgrajenimi varnostnimi pasovi. Na sedežih, pred katerimi ni drugega sedeža ali predpisane varnostne pregrade, smejo sedeti le, če so pripeti z vgrajenimi varnostnimi pasovi.
- Skupino otrok sme prevažati z osebnim avtomobilom voznik, ki ima najmanj tri leta vozniško dovoljenje za vožnjo motornega vozila kategorije B, z avtobusom pa voznik, ki najmanj eno leto poklicno vozi avtobus ustrezne kategorije (D1 ali D). Voznik, ki poklicno vozi avtobus kategorije D manj kot eno leto, sme prevažati skupino otrok z avtobusom, če je pred tem najmanj dve leti poklicno vozil motorna vozila kategorije C. Voznik, ki poklicno vozi avtobus kategorije D1 manj kot eno leto, sme prevažati skupino otrok z avtobusom, ki nima več kot 16 sedežev, če je pred tem najmanj dve leti poklicno vozil motorna vozila kategorije B.
- Poklicne vozniške izkušnje iz prejšnjega odstavka dokazuje voznik s potrdilom o poklicnih voznških izkušnjah, ki ga izda pravna oseba, samostojni podjetnik posameznik ali posameznik, ki samostojno opravlja dejavnost, pri katerem je voznik zaposlen oziroma pri katerem je pridobil predpisane voznške izkušnje. Potrdilo o poklicnih voznških izkušnjah se izda na posebnem predpisanem obrazcu.
- Voznik ne sme v delovnem dnevu, v katerem prevaža skupino otrok, opravljati del, ki bi lahko vplivala na njegovo zmožnost varnega upravljanja motornega vozila.

- Če naročnik prevoza oziroma njegov predstavnik sumi, da je voznik v takšnem psihofizičnem stanju, da ne zmore varno voziti, sme policiji predlagati, da pred začetkom ali nadaljevanjem vožnje policist preveri njegovo psihofizično stanje.
- Vozilo, s katerim se prevažata skupina otrok, mora biti predpisano označeno. Predpisano označeno mora biti tudi vozilo s katerim se opravlja posebni linijski prevoz šoloobveznih otrok, in sicer ves čas prevoza in ne glede na število otrok v vozilu.
- Voznik ne sme označiti vozila s predpisanim znakom za prevoz skupine otrok v nasprotju z določbo osmega odstavka tega člena.

1.2.12. Pogoji za udeležbo koles v cestnem prometu - 93. člen

- Vozniki koles morajo voziti po kolesarskem pasu, kolesarski stezi ali kolesarski poti. Kjer teh prometnih površin ni oziroma niso prevozne, smejo voziti ob desnem robu smernega vozišča v smeri vožnje.
- Vozniki koles morajo voziti drug za drugim, razen na kolesarski poti, kjer smeta voziti dva vzporedno, če širina poti to omogoča.
- Med vožnjo s kolesom je prepovedano:
 1. voditi, vleči ali potiskati druga vozila, razen vleke priklopnih vozil iz četrtega in petega odstavka tega člena;
 2. pustiti se vleči ali potiskati;
 3. prevažati predmete, ki ovirajo kolesarja pri vožnji;
 4. voziti druge osebe, razen če ta zakon ne določa drugače.
- Če je kolesu dodano priklopno vozilo, mora biti vez med kolesom in priklopnim vozilom takšna, da voznik kolesa lahko obvlada kolo in priklopno vozilo in da se priklopno vozilo ne more samo odpeti.

Priklopno vozilo ne sme biti širše od 100 cm. Na sredini zadnje strani priklopnega vozila mora biti nameščen rdeč odsevník, predpisan za priklopna vozila, ponoči in ob zmanjšani vidljivosti pa mora biti nad njim prižgana pozicijska svetilka, ki oddaja rdečo svetlobo.

- V priklopnem vozilu, ki je dodano kolesu, ni dovoljeno prevažati oseb, razen v priklopnem vozilu, konstruiranem in namenjenem za prevoz enega ali dveh otrok. Takšno priklopno vozilo mora ustrezati pogojem iz 1. in 4. točke šestega odstavka tega člena.
- Na kolesu je dovoljeno prevažati otroka mlajšega od osem let, če je na kolesu pritrjen poseben sedež za otroka in je kolo dodatno opremljeno s stopalkami za noge, ki morajo biti prilagojene velikosti otroka. Sedež za otroka mora biti narejen tako, da:
 1. ustreza velikosti otroka;
 2. je trdno povezan s kolesom;
 3. je nameščen tako, da ne ovira voznika, mu ne zmanjšuje preglednosti in gibljivosti;
 4. onemogoča poškodovanje otroka.
- Dve ali več oseb se sme voziti le na kolesu posebne konstrukcije, ki je izdelano tako, da omogoča varno vožnjo.
- Na kolesu in v priklopnem vozilu, ki je dodano kolesu, sme prevažati otroka le polnoletna oseba.
- Voznik kolesa mora imeti ponoči in ob zmanjšani vidljivosti prižgano na sprednji strani žaromet za osvetljevanje ceste, ki oddaja belo svetlobo, na zadnji strani pa pozicijsko svetilko, ki oddaja rdečo svetlobo. Na zadnji strani kolesa mora imeti nameščen rdeč

odsevník, na obeh straneh pedal rumene ali oranžne odsevníke, na kolesih pa rumene ali oranžne bočne odsevníke.

- Parkirano kolo mora biti postavljeno tako, da ne ovira prometa.

1.2.13. Pogoji za udeležbo mopedov, motornih koles, trikoles, lahkih štirikoles in štirikoles v cestnem prometu - 95. člen

- Vozniki mopedov, katerih konstrukcijsko določena hitrost ne presega 25 km/h, morajo voziti po kolesarskem pasu, kolesarski stezi ali kolesarski poti. Kjer teh prometnih površin ni oziroma niso prevozne, smejo voziti ob desnem robu smernega vozišča v smeri vožnje.
- Vozniki mopedov, katerih konstrukcijsko določena hitrost ne presega 25 km/h, morajo voziti drug za drugim.
- Mopedu ali motornemu kolesu sme biti priklopljen lahki priklopnik za prtljago na največ dveh kolesih, ki ga vleče za seboj. Ta priklopnik ne sme biti širši od enega metra in mora biti pripet tako, da se ne more sam odpeti in da je zagotovljena njegova stabilnost.
- Voznik mopeda in motornega kolesa sme prevažati potnika samo, če je na vozilu za potnika vgrajen poseben sedež in stopalke za noge ali če ima stranski priklopnik. Potnik na mopedu in motornem kolesu mora imeti med vožnjo noge na stopalkah.
- Voznik mopeda, motornega kolesa, trikolesa, lahkega štirikolesa ali štirikolesa sme kot potnike voziti le osebe, starejše od 12 let.
- Voznik mopeda, motornega kolesa, trikolesa, lahkega štirikolesa ali štirikolesa ne sme voziti osebe, ki je očitno pod vplivom alkohola, prepovedanih drog, psihoaktivnih zdravil ali drugih psihoaktivnih snovi.

- Voznik mopeda in motornega kolesa se ne sme držati za drugo vozilo, prevažati, vleči ali potiskati predmetov, ki bi ga ovirali pri vožnji, ali potiskati oziroma vleči drugih udeležencev cestnega prometa.
- Voznik mopeda, mlajši od 16 let, ne sme prevažati potnika.

2. ŠOLSKI OKOLIŠ OSNOVNE ŠOLE JANKA GLAZERJA RUŠE

Učenci prihajajo v šolo v največjem obsegu iz ožjega gravitacijskega območja ter naselij Bistrica ob Dravi, Bezena, Lobnica, Smolnik in Fala, prihajajo pa tudi iz sosednjih občin, Lovrenca na Pohorju in Selnice ob Dravi.

Zato so učenci naše šole v promet vključeni na različne načine. Starejši učenci iz ožjega dela gravitacijskega območja pridejo v šolo kot pešci, iz nekoliko bolj oddaljenih naselij tudi kot sopotniki v osebnih vozilih oziroma potniki v avtobusu, nekateri v toplejših mesecih občasno s kolesom.

Zavedamo se, da so učenci zaradi manj izkušenj in zaradi svojih psihofizičnih lastnosti v prometu še posebej ogroženi. Zato šola varnosti v cestnem prometu daje velik poudarek pa tudi Zakon o varnosti cestnega prometa poudarja, da morajo biti otroci kot udeleženci v cestnem prometu, deležni posebne pozornosti in pomoči drugih udeležencev.

Šolski okoliš v okviru katerega šola prevzema odgovornost za učence, je določen z Aktom o ustanovitvi.

Šola redno spremlja prometni režim v gravitacijskem območju ter o za učence nevarnih cestno-prometnih situacijah obvešča občino Ruše, ki se vedno odzove na naše pobude. V skupnih akcijah smo dosegli umiritev prometa v neposredni okolici šole, prav tako na prometnih cestah, ki vodijo do šole.

O morebitnih nepravilnostih nas obveščajo tudi starši in o težavah v cestno-prometnem režimu razpravljamo na sestankih šolske skupnosti ter na sestankih Sveta staršev, na občinski ravni pa na Svetu za preventivo in vzgojo v cestnem prometu. O zelo perečih težavah je obveščen tudi Svet zavoda.

Učenci 1. razreda prihajajo v šolo in odhajajo iz nje v skladu z zakonodajo v spremstvu staršev. O vlogi staršev in šole ob uvajanju učencev v promet spregovori na prvem roditeljskem sestanku tudi vodja policijskega okoliša.

3. PROMET IN OTROCI

Otroci se dnevno vključujejo v promet. Sodoben promet pa predstavlja tako prednosti, kot tudi slabosti. Dejstvo je, da so promet in prometna pravila narejena po meri odraslih ljudi. Strokovnjaki in raziskave se strinjajo, da večina otrok do desetega leta še ne zna in ne zmore samostojno sodelovati v prometu.

Odrasli (predvsem starši) se moramo dobro zavedati, da otroci posnemajo naša dejanja v prometu in smo tako ključen vzor otrok v prometu, saj naš zgled pogosto velja več od vzgojno usmerjenih besed v šolah in vrtcih. Še posebej velik življenjski mejnik pa jim predstavlja prvi vstop v šolo, zato je potrebno prve septembrske dni nameniti prvošolčkom in jih poučiti o prometu in pravilnem prečkanju cest. Drug pomemben mejnik je kolesarski izpit v petem razredu, kjer učenci tudi izhajajo iz (žal večinoma slabih) zgledov.

Zavedati se je potrebno, da:

- otroci nimajo tako širokega vidnega polja kot odrasli, zato kasneje vidijo voznika, ki prihaja z leve ali desne;
- dobro slišijo vozila, vendar ne vedo natančno, iz katere smeri prihajajo;
- ne znajo dobro presojati hitrosti vozil in ocenjevati razdalj;

- ne razlikujejo pojmov, kot na primer kaj je leva in kaj desna;
- ne zmorejo dolgotrajne koncentracije;
- pozornost hitro preusmerijo na objekte, ki jih pritegnejo in mimogrede pozabijo, da so videli vozilo, ki se približuje;
- ne znajo posploševati in uporabljati splošnih pravil, kot na primer, kako prečkamo cesto.

4. KDO JE DOLŽAN SKRBETI ZA PROMETNO VARNOST UČENCEV?

Za prometno varnost so dolžni skrbeti:

- starši,
- učitelji in
- policisti.

4.1. Ukrepi za varnost učencev na šolskih poteh

Prometna vzgoja mora biti sestavni del vzgoje pri vseh predmetih, pa tudi sestavni del priprav na ekskurzije, izlete, športne dneve in učne pohode. Razredniki spregovorijo o varnih poteh v svoji oddelčni skupnosti že na prvi šolski dan. Na razredni stopnji (zlasti v prvih in drugih razredih) naj učitelji vsakodnevno opozarjajo učence na pravilno in varno pot v šolo oz. vračanje domov. Na razredni stopnji naj si učenci z razredniki tudi ogledajo in prehodijo varne šolske poti. Učenci predmetne stopnje si varne šolske poti ogledajo in prehodijo pri urah športne vzgoje, z razredniki naj se pogovorijo o poti v šolo ob skicah, s poudarkom na najvarnejših poteh.

Za varen prihod in odhod učencev v šolo so odgovorni starši. Staršem svetujemo, da tudi sami prehodijo pot s svojimi otroki. Na roditeljskih sestankih starše seznanimo s prometno varnostnim načrtom za posebne oblike pouka (izleti, šole v naravi, ...) in jih opozorimo na njihovo vlogo

pri vzgoji otrok v prometu. Prometno problematiko morajo vsebovati prvi roditeljski sestanki v šolskem letu v vseh razredih.

Vzgojo za varno udeležbo učencev v prometu posreduje šola učencem v različnih oblikah. Za seznanitev z varnim obnašanjem pri prihodu in odhodu učencev so odgovorni vsi učitelji in vodstvo šole. Učenci morajo v prvih tednih pouka biti obvezno seznanjeni:

- s prometno varnostnim načrtom (pri razrednih urah – vsi učenci);
- da cesto prečkajo na prehodu za pešce, pred prečkanjem pogledajo levo in desno ter še enkrat levo in ceste ne prečkajo na mestih, kjer je slaba vidljivost ter da ovira na cesti pomeni večjo previdnost;
- s pomenom varnostne opreme – dobro vidna obleka in obutev, svetlobne nalepke, ročni odsevni trakovi, mačja očesa na šolskih torbica, rumene rutice ali kape za prvošolce in male šolarje;
- s pravilno opremo koles, kolesarskimi čeladami in opravljenimi kolesarskimi izpiti;
- s kulturnim vedenjem in etiko v prometu (hoja po pločnikih oz. kjer ni pločnikov po levi strani ceste v smeri hoje, prečkanje na prehodih in izven prehodov, med hojo se ne prerivajo, igrajo, lovijo, hodijo drug za drugim);
- s prometno varnostnim načrtom šole;
- z ostalo prometno vzgojo in prometno preventivo.
- Poleg navedenega:
 - učenci 1. in 2. razreda dobijo rumene rutice,
 - prvi šolski teden okrepljen policijski nadzor v okolici šole,
 - obisk policista v posameznih razredih,

- ob zaključku šolskega leta opozorimo učence na previdnost v prometu v poletnih mesecih.

Pri tem pa morajo tako otroci kot tudi starši, skrbniki in drugi ravnati v skladu s pravili.

5. KAKO PRIHAJAJO UČENCI V ŠOLO

Učenci prihajajo v šolo na različne načine. Vsi učenci iz okoliša OŠ Janka Glazerja Ruše prihajajo v šolo peš ali z organiziranim javnim avtobusnim prevozom in organiziranim prevozom s šolskim kombijem.

»Učenec ima pravico do brezplačnega prevoza, če je njegovo bivališče oddaljeno od šole več kot 4 km. Ne glede na oddaljenost ima pravico do brezplačnega prevoza, če je ogrožena njegova varnost na poti v šolo. (Zakon o osnovni šoli, 56. čl.)«

5.1. Učenci, ki v šolo prihajajo peš

Promet se iz leta v leto povečuje, zato so v prometu najbolj izpostavljeni prav mlajši pešci. Učence je potrebno redno opozarjati na varno hojo v šolo in domov.

Opis varnih in nevarnih poti v šolo sledi v nadaljevanju.

5.2. Učenci, ki se v šolo vozijo s kolesom

Za vse učence naše šole je poskrbljeno, da lahko v 5. razredu opravljajo kolesarski izpit, kar je pogoj, da se lahko učenec pripelje s kolesom v šolo. Kolesarji morajo obvezno uporabljati varnostne čelade, ki jih med poukom spravijo v omarice. Kolesa, s katerimi se vozijo, morajo imeti obvezno opremo in nalepko Varno kolo. Naloga mentorja prometne vzgoje in razrednikov je, da čim več učencev vključijo v različne oblike prometne vzgoje za opravljanje kolesarskega izpita. Učenci, ki prihajajo v šolo s kolesi, lahko kolesa hranijo pred glavnim vhodom v šolo.

Učence, ki prihajajo v šolo s kolesi, se seznanimo o tem, da:

- je obvezna uporaba varnostne čelade,
- mora biti njihovo prevozno sredstvo tehnično brezhibno,
- obstajajo prometno varnejše poti (prometno manj obremenjene),
- je nujno potrebno upoštevati prometne predpise,
- smejo parkirati svoje kolo na njim namenjenem prostoru in
- je možno opravljanje kolesarskega izpita v 5. razredu.

Učenci, ki se v šolo vozijo s kolesom, lahko svoje prevozno sredstvo parkirajo pred glavnim vhodom v šolo.

5.3. Učenci, ki se v šolo vozijo z avtobusom

Avtobusni postaji se nahajata na Falski cesti in Kolodvorski cesti, v neposredni bližini prehodov za pešce. Učenci po izstopu iz avtobusa pot nadaljujejo kot pešci.

5.4. Neorganiziran prevoz otrok v šolo – starši, skrbniki, sorodniki, znanci ..

Starši oz. vozniki osebnih vozil, ki pripeljejo otroke v šolo, se morajo zavedati odgovornosti in pomembne vloge, ki jo imajo v prometu. Starši morajo biti v prometu zgled otrokom, upoštevati morajo cestno prometne predpise in se morajo v prometu kulturno obnašati. Le tako lahko poskrbimo za učinkovit prenos dobre prometne vzgoje na učence oz. otroke.

Starši morajo poskrbeti za kar največjo možno varnost otrok v vozilih. Upoštevati je treba, da otroci sedijo pripeti na zadnjih sedežih do 12. leta. Za mlajše otroke je potrebno uporabljati avtomobilske otroške sedeže, ki morajo imeti ustrezno homologacijo. Predvsem je pomembno, da

avtomobilski otroški sedež pravilno uporabljamo in da upoštevamo navodila proizvajalca. Poškodovanega avtomobilskega sedeža ne uporabljamo. Otrok pa naj bo pravilno pripet v sam sedež.

Pri prevozu otrok v šolo starši naletijo tudi na problem parkiranja. V okolici šole je omejeno število parkirnih mest, ki so namenjena tako zaposlenim kot tudi obiskovalcem. Na tem mestu opozarjamo starše, da koristijo njim namenjena prosta parkirna mesta.

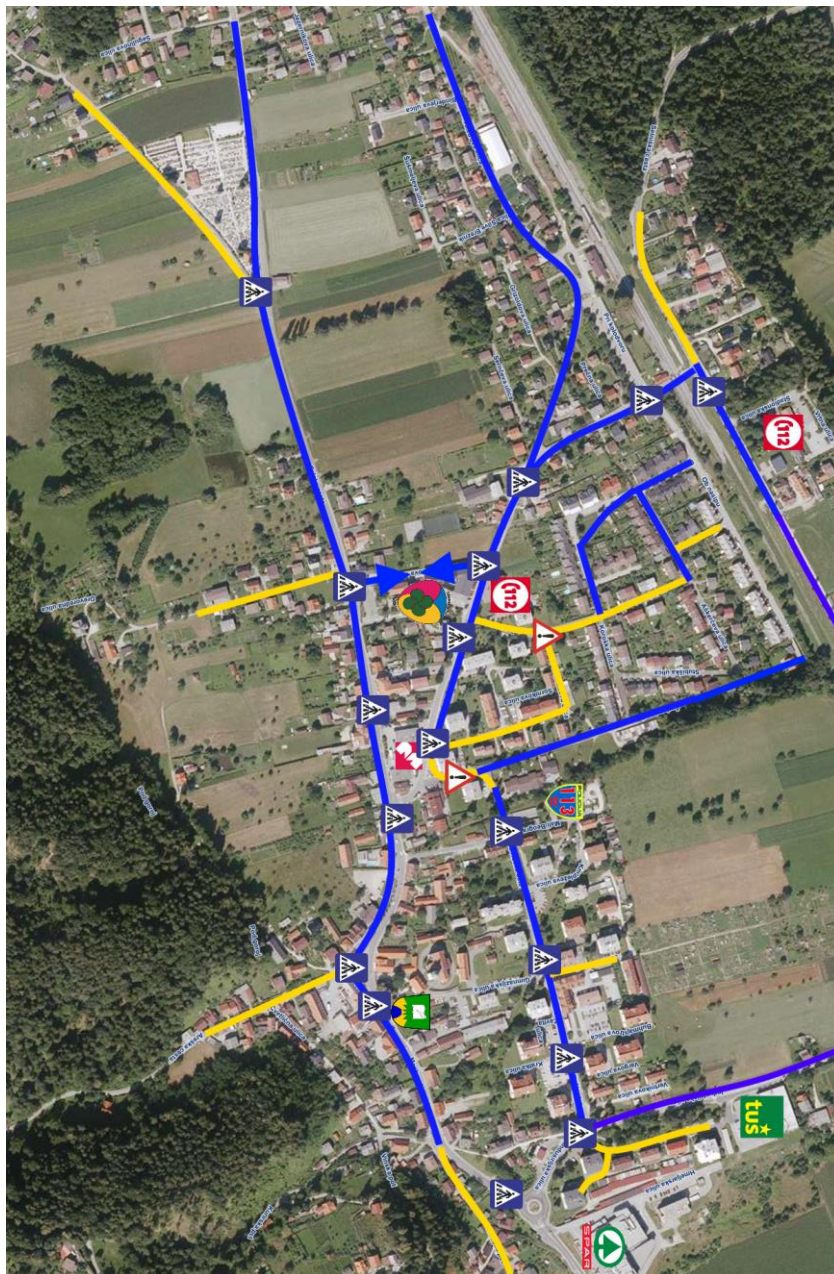
Posebej pozorni pa morajo biti, ko z otrokom zapuščajo avtomobil in nato morebiti prečkajo cesto.

Učence in starše, ki jih starši pripeljejo v šolo, se seznanijo o:

- pripenjanju z varnostnim pasom,
- upoštevanju predpisov in pravil pri izstopanju,
- pravilnem parkiranju,
- o čim krajšem zadrževanju na parkirišču in
- nezaparkiranju dovoznih in intervencijskih poti.

6. NAČRT VARNIH ŠOLSKIH POTI

6.1. Zemljevid varnih šolskih poti (Vir: PISO prostorski informacijski sistem občin)

Legenda:

	Varna pot v		Nevarne situacije
	Pot v šolo, kjer je		Območje
	Prehod za pešce		

7. OPIS NEVARNIH SITUACIJ

7.1. Prihod v šolo iz smeri Industrijske ulice in Ulice Ruške čete

Prihod v šolo iz smeri Industrijske ulice po Ulici Ruške čete in Kolodvorski ulici ne predstavlja večje nevarnosti, z izjemo začetka poti med bloki na Industrijski ulici, kjer ni pločnikov. Sama pot v nadaljevanju poteka po pločniku Ulice Ruške čete in nato po pločniku Kolodvorske ulice, vse do osnovne šole, kjer je prehajanje preko ceste v območju omejitve hitrosti 30 km/h (območje omejene hitrosti). Nevarnejša situacija se pojavi v območju Šarhove poti, kjer ni pločnika in se občasno pojavljajo parkirana vozila.

Fotografija 1 (križišče Industrijske in Ulice Ruške čete)

Fotografija 2 (križišče Ulice Ruške čete – Jamnikove – Gimnazijske ulice)

Fotografija 3 (križišče Ulice Ruške čete – Mali Beograd)

Fotografija 4 (križišče Šarhove poti in Kolodvorske ulice)

Fotografija 5 (prehoda za pešce pred osnovno šolo na Kolodvorski ulici)

7.2. Prihod v šolo iz smeri Trga vstaje in Falske ceste

Prihod v šolo iz smeri Trga vstaje in Falske ceste, ne predstavlja večje nevarnosti, saj je ves čas poti ob regionalni Falski cesti izgrajen obojestranski pločnik, sami prehod za pešce so pregledni, hitrosti je v območju glasbene in osnovne šole omejena na 30 km/h (cona 30).

Fotografija 6 (križišče Areške ceste – Trga vstaja – Falske ceste)

Fotografija 7 (prehod za pešce pri »glasbeni šoli« na Falski cesti)

Fotografija 8 (prehod za pešce pri osnovni šolo na Falski cesti)

7.3. Prihod v šolo iz naselja vrstnih hiš (Koroška, Kidričeva, Aškerčeva ...)

Prihod iz navedene smeri predstavlja določeno tveganje in nevarnost, saj na območju ni urejenih pločnikov, prav tako so križišča slabše pregledna zaradi posajenih »živih mej« in parkiranih vozil pred vrstnimi hišami.

Fotografija 9 (križišče Koroške – Kidričeve ulice)

7.4. Prihod v šolo iz smeri Knifičeve in Falske ceste

Prihod v šolo iz smeri Knifičeve predstavlja določeno nevarnost, saj ni pločnika, medtem ko je hoja po pločniku Falske ceste dokaj varna. Določeno nevarnost predstavlja križišče Falske in Knifičeve, kjer je preglednost zaradi zidu pokopališča nekoliko manjša.

Fotografija 10 (križišče Knifičeve in Falske ceste)

8. AKCIJE ZA ZAGOTAVLJANJE VEČJE PROMETNE VARNOSTI

8.1. RUMENA RUTICA

Akcija je namenjena prvošolcem in drugošolcem. Poteka skozi vse leto, ob začetku šolskega leta pa še intenzivneje. Učence in starše prvošolcev natančno seznanimo s prometno varnostnim načrtom šole in varnimi potmi v šolo. Pri tem sodeluje tudi policist, vodja šolskega okoliša. Starši prejmejo knjižico Prvi koraki v prometu, ki je v pomoč staršem pri prometni vzgoji otrok. Prvošolci in drugošolci prihajajo in odhajajo v šolo v spremstvu staršev oz. starejše osebe.

8.2. PRVI ŠOLSKI TEDEN

Izvaja se okrepljen policijski nadzor prometa v okolici šole. Policisti ali pooblašcene osebe (člani ZŠAM) s svojo prisotnostjo umirjajo promet in izvajajo okrepljen nadzor prometne varnosti otrok v okolici šole.

8.3. BODI (PRE)VIDEN

Z akcijo spodbujamo in navajamo učence k uporabi kresničk in oblačil z odsevniki. Ob slabi vidljivosti, v mraku in ponoči kot pešci obvezno nosijo kresničko ali drugo odsevno telo, in sicer na vidnem mestu, na strani, ki je obrnjena proti vozišču.

8.4. BISTRO GLAVO VARUJE ČELADA

Z akcijo spodbujamo dosledno uporabo čelade pri kolesarjih in motoristih.

8.5. TEDEN PROMETNE VARNOSTI

V tem tednu (Evropski teden mobilnosti in Ulice otrokom) učenci:

- prehodijo varne šolske poti v okolici šole,
- se seznanijo z literaturo na temo promet,
- rišejo, pišejo, ustvarjajo na temo promet.

9. IZPIT IN TEKMOVANJE

9.1. Usposabljanje za vožnjo kolesa

Učenci 5. razreda skupaj s starši poskrbijo za tehnično brezhibnost kolesa, kar potrdi komisija SPVCP Občine Ruše, mentor prometne vzgoje ali pooblaščen oseba z izdajo nalepke »Varno kolo«. Učenci ob pisnem dovoljenju staršev opravijo teoretični izpit in praktično vožnjo na spretnostnem in cestnem poligonu ter na koncu še na cesti. Z uspešno izkazanim znanjem si pridobijo izkaznico o opravljenem kolesarskem izpitu. Starši s podpisom izkaznice potrdijo, da bodo skrbeli za tehnično ustreznost kolesa in da dovolijo kolesarjenje na javnih prometnih površinah.

9.2. Kaj veš o prometu

Občinsko tekmovanje je dodatna spodbuda učencem za učenje prometnih pravil, razvijanje spretnosti in pravilne vožnje v prometu.

9.3. Policist – vodja policijskega okoliša

Policist izvaja določeno izobraževanje, ki se nanaša na izvedbo prometne varnosti učencev in prisostvuje aktivnostim, vodenim s strani delavcev šole. Pri tem jim svetuje.

Policist obišče otroke v prvem razredu, kjer jim v učni delavnici ob pomoči pobarvanke »varno na poti v šolo in domov« predstavi pravilno obnašanje otroka - pešca, otroka - potnika v vozilu, ter opravi sprehod z otroci po »Varni šolski poti«.

Policist prav tako sodeluje z učenci petih razredov, kjer v učnih delavnicah v okviru projekta »Policist Leon« otroke ponovno seznanijo s pravilnim obnašanjem v prometu, v sodelovanju s člani SPVCP Občine Ruše, opravi pregled tehnične izpravnosti koles, ter sodeluje s člani ZŠAM Ruše pri kolesarskih izpitih.

Prisostvuje vožnji otrok s kolesi v rednem prometu tako, da umirja promet in po potrebi izvaja policijska pooblastila.

10. ŠOLSKI IZLETI IN EKSKURZIJE

Šola za šolske izlete in ekskurzije naroči avtobusni prevoz pri avtobusnem ponudniku. Ta poskrbi in zagotovi varno prevozno sredstvo, ki ustreza vsem prometno varnostnim predpisom. Šola poskrbi za ustrezno število spremljevalcev, normativ je najmanj en odrasli spremljevalec na 15 učencev.

Spremljevalci poskrbijo, da učenci pravilno in varno uporabljajo prometne površine in prevozna sredstva. Razporedijo se med učence na začetku, v sredini in na koncu skupine.

Spremljevalci poskrbijo, da učenci med vožnjo ne motijo voznika, sedijo na svojih sedežih in s svojim vedenjem ne ogrožajo sebe in drugih.

ZAKLJUČEK

S prometno varnostnim načrtom morajo biti seznanjeni vsi učenci v šoli. O njem naj razpravljajo učenci v razredih, pri razrednih urah in drugih oblikah dela.

Za učence nižjih razredov je priporočljiv ogled varnih šolskih poti in dovoljenih prehodov.

Pri izvajanju prometno varnostnega načrta sodelujejo vsi učitelji razrednega in predmetnega pouka ter oddelkov podaljšanega bivanja, starši in zunanji dejavniki, ki skrbijo za prometno varnost in vzgojo udeležencev v cestnem prometu. Za varen prihod in odhod učencev v šolo so odgovorni starši.

Pri zagotavljanju varnosti sodelujemo s Svetom za preventivo in vzgojo v cestnem prometu (SPVCP).

Ob vsem tem, pa se moramo zavedati naslednjega dejstva: Samostojnost otrok v prometu (tako pešcev kot kolesarjev) je povsem odvisna od odnosa, ki ga odrasli imamo do prometa. Dejstvo je, da je promet v okolici naše šole povečan, da so v bližini šolskih poti večje in pomembne prometnice in da zaradi tega starši ocenjujejo, da je šolska pot njihovih otrok vse prej kot varna. Vendar se ravno zaradi tega znajdemo v začaranem krogu... namreč povečan promet v okolici šole ustvarjajo prav starši, ki svoje otroke vozijo do šolskih vrat. In prav zaradi parkiranja pred šolo, starši ustvarjajo nevarne pogoje in situacije za vse tiste otroke, ki so na poti v šolo peš oz. s kolesom.

Idealno bi bilo, da bi otroke pripeljali v šolo in parkirali ali jih odpremili v okoliških ulicah, ter jih naučili kako varno priti do šole sami.

Predloge in pripombe, ki bi kakorkoli izboljšali prometno varnost učencev, lahko vsi uporabniki sporočite vodstvu šole.